

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการพัฒนาการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ 1) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IP) 2) แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม 3) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 มีประสิทธิภาพร้อยละ 90.66/94.17 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดร้อยละ 80/80 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้
2. เปรียบเทียบความสามารถการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้าก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมโดยก่อนการใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ย 6.62 คิดเป็นร้อยละ 16.56 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 35.87 คิดเป็นร้อยละ 89.68

อภิปรายผล

การวิจัยการพัฒนาการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม สำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่ใกล้เคียงมากกล่าวอ้างในครั้งคืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มากกล่าวอ้างในงานวิจัยในครั้งนี้พบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับร้อยละ 90.66/94.17 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะด้านการอ่านเขียนได้ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาการอ่านเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาทางด้านการอ่านการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาทฤษฎีเทคนิควิธีการสร้างแบบฝึกทักษะต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะในครั้งนี้ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่านและในการสร้างแบบฝึกทักษะนั้นผู้วิจัยได้จัดทำให้มีกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีสีสัน สวยงาม สะดุดตา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กลุ่มตัวอย่างสนใจในการทำแบบฝึกทักษะ และกิจกรรมในแต่ละแบบฝึกจะให้ฝึกทำซ้ำ ๆ จากง่ายไปหายาก ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้สอดคล้องกับนักวิชาการและผู้วิจัยหลายท่าน เช่น เกรือวัลย์ ชรัสวรรณ (2541) ได้กล่าวว่าแบบฝึก ที่สร้างขึ้นควรยึดหลักการคือ มีแบบฝึกหลายรูปแบบ มีคำชี้แจงถูกต้อง เหมาะสมเวลา และความสนใจของผู้เรียน โดยอาศัยกระบวนการฝึกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดทักษะในการสะกดคำที่ถูกต้อง นริศรา คงทอง (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบฝึกว่า ต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียนคำนึงถึงหลักจิตวิทยาและการพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นของการเรียนมีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก แบบฝึกต้องประกอบด้วยคำชี้แจง และตัวอย่างสั้น ๆ ที่ทำให้เข้าใจง่ายใช้เวลาเหมาะสมและมีหลายรูปแบบ และสมพร พูนพันธ์ (2541) กล่าวถึงแบบฝึกที่ดี ว่าต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนแล้ว มีเหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องกะทัดรัด ใช้เวลาเหมาะสม คือ ไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป เป็นที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถ

นอกจากนี้แล้ว ได้นำทฤษฎีและหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกมาผสมผสานเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนให้กับกลุ่มตัวอย่างได้ฝึกปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เรียนรู้จากง่ายไปหายาก ทำงานได้ประสบผลสำเร็จ เกิดความพึงพอใจในการทำแบบฝึกชุดอื่นๆอย่างมีความสุข

และแบบฝึกทักษะยังทำให้ กลุ่มตัวอย่างได้ ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้เรียนจากการกระทำซ้ำ ๆ ทำให้รู้ผลการกระทำทันทีและสามารถแก้ไขปัญหาค้นหา ช่วยให้เกิดทักษะการเขียนได้ดี ขึ้นได้สร้างความภูมิใจให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เป็นอย่างดี ซึ่งได้สอดคล้องกับทฤษฎีกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ มีประเด็นที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ กฎแห่งความพร้อม เมื่อนักเรียนมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจแล้วก็จะเกิดการเรียนรู้ที่ดี กฎแห่งความพึงพอใจหรือกฎแห่งผลก็เช่นกันเมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจ มีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรมประสบผลสำเร็จ ก็จะเกิดการเรียนรู้ที่ดีและกฎแห่งการฝึกหัดนั้นเมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนอยู่เป็นประจำก็ย่อมที่จะเกิดทักษะในการเรียนรู้ในทางที่ดีมากขึ้น เช่นเดียวกับพงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, หน้า 105) ที่มีความเชื่อว่าการเรียนรู้จะได้ผลต้องอาศัยการฝึกหรือทำซ้ำ ๆ สม่ำเสมอ การสร้างแบบฝึกต้องคำนึงถึงรูปแบบให้แตกต่างกันไปและคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากการใช้แบบฝึกทักษะที่มีภาพประกอบและมีเกม ให้กลุ่มตัวอย่างได้ลงมือปฏิบัติจริงและเล่น กิจกรรมสลับกับการทำแบบฝึกทักษะทุกครั้ง กลุ่มตัวอย่างจึงให้ความสนใจ และทำได้ตามความถนัดของตนเอง รวมทั้งกิจกรรมที่เล่นมีหลากหลายให้ฝึกพร้อมในการอ่านการเขียนหากได้มีการฝึกฝนบ่อย มีภาพอธิบายคำที่จะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาทักษะไปด้วย รวมไปถึงการสร้างความสนใจในการเล่นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านการเขียน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถหลังการอ่านการเขียนสูงขึ้น ซึ่งได้สอดคล้องกับ จีรัลลันท์ จีรวินธุ์ (2544) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยการสอนแบบเล่นปนเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการสอนซ่อมเสริมแบบเล่นปนเรียนคือร้อยละ 84.90/83.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80/80 และอัจฉรา นาคทรัพย์ (2546) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านเป็นคำมีประสิทธิภาพ 94.44/92.45 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และอรรถธูชา เชื้อทอง (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้ชุดฝึกอ่านคำยากโดยใช้บัตรร้อยกรองมีประสิทธิภาพร้อยละ 83.90/83.80

นอกจากนี้แล้วแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นั่น เนื่องจากจากผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะหน่วยธรรมชาติเรียนร่วมผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมของเนื้อหา ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ไม่ยากมีขั้นตอนในการเรียนจากง่ายไปหายาก เรียงตามลำดับ มีเนื้อหาว่าง ๆ สั้น ๆ มีรูปภาพประกอบ เช่น บอกความหมายของคำ อ่านเขียนประโยคความเดียวพร้อมภาพ อ่านเขียนประโยคความรวมพร้อมภาพ อ่านเขียน

ข้อความพร้อมภาพ อ่านเขียนเรื่องราวพร้อมภาพ และมีคำชี้แจงสั้น ๆ ตลอดจนความเหมาะสมของรูปเล่มมีขนาดพอเหมาะต่อการนำมาใช้มีความเหมาะสมของภาพเป็นภาพที่ชัดเจน สื่อความหมายได้ดี และได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกประการ จากที่กล่าวมาข้างต้นแบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.94 มีค่ามากกว่าค่า 0.5 แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีคุณภาพประสิทธิภาพนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งได้สอดคล้องกับผลของ อารยะวิญญู (2545) วิจัยเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับสอนเด็กที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ รูปแบบการวิจัยที่เลือกใช้ คือ การวิจัยแบบกลุ่มเดียว ซึ่งเหมาะกับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ เพราะมีกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างจำกัดชนิดที่เลือกใช้คือ Single Baseline Design - ABA กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กแอลดี 7 คน อายุระหว่าง 7-18 ปี นวัตกรรมผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและได้รับการทดลองใช้ 1 ครั้ง นำมาปรับปรุง 1 ครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้อีกเป็นครั้งที่ 2 เวลาที่ใช้ในการทดลองใช้นวัตกรรมคือ ชุดละ 20 ชั่วโมง ได้นวัตกรรมที่พิสูจน์แล้วว่า สามารถพัฒนาทักษะในการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 17 ชุด

2. ผลการพัฒนาการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1,2 มาทดลองใช้กลุ่มตัวอย่าง พบว่า สามารถพัฒนาการอ่านการเขียน โดยก่อนการใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ย 6.62 คิดเป็นร้อยละ 16.56 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 35.87 คิดเป็นร้อยละ 89.68 ทั้งนี้เนื่องมาจากแบบฝึกทักษะมีความหลากหลายและมีเนื้อหาสั้นๆง่าย เรียงตามลำดับความยากง่าย มีภาพประกอบทุกกิจกรรมตรงกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสุวรรณี ทิพนทรฉินทร์ ที่ว่าควรทำแบบฝึกหลาย ๆ แบบ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้กว้างขวาง และส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิด และยังสอดคล้องกับกฎของ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ของธอร์นไคค์ (ทิสนา แคมมณี, 2550 หน้า 68) ที่ให้คำนิยามว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความถนัดความสามารถ และความสนใจแตกต่างกัน ฉะนั้น ในการสร้างแบบฝึกจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมคือต้องไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปและควรมีหลาย ๆ รูปแบบ การจูงใจผู้เรียนควรจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยพยุงให้อยากฝึกต่อไป ควรใช้แบบฝึกสั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

นอกจากนี้แล้ว คำในหน่วยธรรมชาติเรียนรู้อยู่ที่ใช้กำหนดในการทำแบบฝึกทักษะนั้นเป็นคำพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นคำที่คุ้นตากลุ่มตัวอย่างจะจำได้ง่ายสามารถอ่านได้เขียนได้เร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ผลของ อารยะวิญญูได้กล่าวไว้ว่า (2542 หน้า 72) คำคุ้นตาสามารถที่จะอธิบายได้หลากหลายความหมาย คำเหล่านี้ผู้อ่านจะสามารถจำได้ทันทีที่เห็นโดยไม่ต้องหยุดและวิเคราะห์คำ โดยใช้เทคนิคการจำแนกคำ เช่นเดียวด้วยวิธีการสอนหน่วยเสียง คำคุ้นตา

เป็นคำที่เด็กใช้บ่อย ๆ และไม่ใช่คำที่เป็นไปตามกฎของการสะกดคำอ่านซึ่งเด็กไม่สามารถออกเสียงอ่านได้ เด็กสามารถเรียนรู้ที่จะจำคำได้โดยการมองรูปคำทั้งหมด โดยปราศจากการลงเสียง การอ่านคำที่มี คำคุ้นตาเข้าไปเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เด็กจะมีพื้นฐานที่ดีในการอ่าน เมื่อเด็กสามารถอ่านคำได้ทันทีโดยไม่มีการลงเสียง ทำให้เด็กสนใจการอ่าน และนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งตรงกับความคิดของ Beldem (อ้างใน จวีวรรณ คูหาภินันท์, 2545 หน้า 30) ที่ว่าเด็กๆ มักอ่านได้ดีถ้าเขามีความสุขและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยครูให้กำลังใจ ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้การอ่านมีผลดียิ่งขึ้นซึ่งได้สอดคล้องกับ รัตนา แพงจันทร์ (2542) ได้ศึกษาความสามารถเขียนคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคงช้าง จากการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกมพบว่าความสามารถในการเขียนคำของนักเรียนหลังได้รับการสอนเขียนคำสูงกว่าก่อนได้รับการสอนเขียนคำและความสามารถเขียนคำอยู่ในระดับดี และจิรัชกัญ จีรวินูรย์ (2544) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านจากการสอนซ่อมเสริม โดยสอนแบบเล่นปนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอานวยกนกศิริอนุสรณ์ จำนวน 15 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และศุภมา นองมณี (2549) การพัฒนาทักษะการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 โดยใช้เพลง ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาทักษะในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอีย เอือ อัว ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้เพลงสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และได้สอดคล้องกับชัยวัฒน์ ปิงเมือง (2550) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านกลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สื่อประสม พบว่า ความสามารถในการอ่านหลังเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านจำปาหวาย อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 โดยใช้สื่อประสม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันมีคะแนนหลังเรียนเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ยังได้สอดคล้องกับนักวิจัย หลาย ๆ ท่านที่ได้ศึกษา เช่น ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกตุมณี มากมี (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนช้า ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียง อ่านในใจและอ่านจับใจความ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุดในการอ่านในใจ 82.26 รองลงไป คือ การอ่านจับใจความ ร้อยละ 72.53 และด้านการอ่านออกเสียง 65.52 และดวงแก้ว วรรณสังข์

(2541) ได้ศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย ความสามารถจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทยอยู่ในระดับดี จีรัลักษ์ณ์ จีรวินุญ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยการสอนแบบเล่นปนเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมศรี อุดลรัตนพันธุ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถ ในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับดี และความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังได้รับ การจัดกิจกรรมศิลปะสูงขึ้น อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ และมีความสามารถอ่านคำหลังการสอนอ่านเป็นคำสูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อรัญญา เชื้อทอง (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บัตรย่อยกรอง ผลการวิจัยพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้กลุ่มตัวอย่าง มีการพัฒนาทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นตามที่ ทรรศนีย์ วันชาติ (2545) ได้ศึกษาวิธีการสอนในการพัฒนาการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนสาธิต สถาบันราชภัฏมหาสารคาม โดยการฝึกทักษะพัฒนาการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2545 พบว่า การโยงคำ แผนที่ความคิด และพหุปัญญา ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมจากการทดสอบก่อนฝึกนักเรียน มีทักษะพัฒนาการทางการอ่านร้อยละ 0 และผลจากการทดสอบหลังฝึกพบว่า ทักษะพัฒนาการอ่านสูงขึ้นร้อยละ 71.42 จึงทำให้เด็กที่มีพัฒนาการด้านการอ่านที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ดีขึ้นอย่างชัดเจนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการอ่านคำและทำความเข้าใจการใช้คำ วลี และประโยคที่ยากขึ้นจากการสังเกตและประเมินผล ในรูปแบบการฝึกอันหลากหลายทำให้ทราบว่าเด็กมีความสุข มีพัฒนาการทางอารมณ์ เกิดการเรียนรู้และมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถอยู่กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและสังคมภายนอกโรงเรียน ได้อย่างดีและมีความสุขและ และผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอนตามแบบหรือสอนให้อ่านตามครู ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความมั่นใจและสามารถอ่านได้คล่องจึงทำให้หลังเรียน

มีคะแนนสูงขึ้น ตามที่ สมคิด บุญบูรณ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีสอนอ่านตามแบบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางการอ่าน มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังจากได้รับการสอนอ่านตามแบบสูงขึ้น และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังจากการใช้วิธีการสอนอ่านตามแบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสร้างแบบฝึกเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนที่เหมาะสมโดยได้ฝึกปฏิบัติจากง่ายไปหายาก มีรูปภาพประกอบ มีกิจกรรมที่หลากหลายมาประสมประสานเพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ดังที่ จินดา อุ่นทอง (2548) ได้สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (Learning Disabilities : LD) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มารับบริการเสริมทักษะการอ่านที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 5 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผลการศึกษพบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นเมื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนแล้ว สามารถช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านมีพัฒนาการทางการอ่านสูงขึ้นและสอดคล้อง สมควร น้อยเสนา (2549) ได้ศึกษาผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนโคกวิชัย อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 – 5 จำนวน 9 คน ผลจากการศึกษาพบว่า หลังเรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน

อนึ่งการจำโดยผ่านสายตาเนื่องกลุ่มเป้าหมาย เรียนรู้และรับรู้ช้า ดังนั้นการเรียนการสอนผู้วิจัยได้ใช้บัตรภาพ บัตรคำ ประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายจำคำจากการมองเห็นก่อน จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ได้เร็วส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังที่จุมพล บุญฉ่ำ (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสอนอ่านด้วยวิธีการจำผ่านสายตา จากการใช้บัตรภาพ เพื่อเพิ่มความสามารถทางการอ่านคำ ภาษาไทยของเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ช่วงก่อนการใช้วิธีการสอนอ่านคำภาษาไทย โดยใช้วิธีการจำผ่านสายตา จากการใช้บัตรภาพอยู่ในระดับต้องแก้ไขและความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ช่วงหลังการใช้วิธีการสอนอ่านคำภาษาไทยโดยใช้วิธีการจำผ่านสายตา จากการใช้บัตรภาพอยู่ในระดับดี และยังได้สอดคล้องกับ มณฑิ์เชียร พัฒนาวงค์ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากชุดการสอนทักษะการอ่านและการเขียนผ่านประสาทสัมผัสพบว่าชุดการสอน

ทักษะ ความสามารถทางการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการสอนด้วยชุดการสอนการอ่านและการเขียนผ่านประสาทสัมผัสสามด้านสูงขึ้น

นอกจากนี้แล้วเทคนิคการสอนเชิงพฤติกรรมสามารถพัฒนาการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ กลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาการอ่านการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนั้นผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการสอนเชิงพฤติกรรมได้แก่ การวิเคราะห์งาน (Task analysis) โดยได้แตกงานออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ โดยการอ่านแตกงานออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) บอกความหมายของคำ 2) อ่านประโยคความเดียวจากภาพ 3) อ่านประโยคความรวมจากภาพ 4) อ่านเข้าใจข้อความ 5) อ่านเข้าใจเรื่องราว และการเขียนแตกงานออกเป็น 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) โยงเส้นรูปภาพกับคำ 2) เติมพยัญชนะหรือสระให้เป็นคำศัพท์ที่สมบูรณ์ 3) เขียนคำจากภาพ 4) เติมคำให้ประโยคสมบูรณ์ 5) เรียงคำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ 6) แต่งประโยคจากภาพ 7) เลือกคำที่กำหนดให้ไปเติมในช่องว่างให้ประโยคสมบูรณ์ 8) เขียนเรื่องราวจากภาพที่กำหนดให้ 9) เขียนเรื่องตามจินตนาการ และวาดภาพประกอบ จะเห็นได้ว่าการแตกงานออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ นั้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้จากง่ายไปหายาก ได้มีโอกาสทำกิจกรรมซ้ำ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย 2) เทคนิคการแนะ (Prompting) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ช้า ดังนั้นการแนะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจเช่น กลุ่มเป้าหมายจะอ่านคำว่า เขี้ยว แต่อ่านไม่ได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทคนิคการแนะให้ดูปากและขยับรูปปากออกเสียงเขี้ยวแต่ไม่ได้ออกเสียง ซึ่งเป็นการแนะที่ให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยตาและจำให้ขึ้นใจ (Keep In Mind) และยังได้ใช้เทคนิคการตะล่อมกล่อมเกลา (Shaping Procedure) เช่นกลุ่มตัวอย่างอ่านไม่ได้ เขียนไม่ได้ ไม่สามารถอ่านสะกดได้ครูจะตะล่อมกล่อมเกลาโดยกระตุ้นเตือน สาระให้ดูให้เขียนแบบ จนกลุ่มตัวอย่างทำได้ และเทคนิคการให้รางวัลโดยผู้วิจัยได้นำมาใช้ทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน เพื่อเป็นสิ่งเร้าเป็นแรงจูงใจในการอ่านการเขียนถ้ากลุ่มตัวอย่างอ่านเขียนได้ถูกต้อง ผู้วิจัยจะให้รางวัลที่เป็นของกิน ของใช้ และลดการให้รางวัลที่เป็นของกิน เป็นรางวัลทางสังคมที่เป็นคำชมเชย เช่น เก่งมาก ดีมาก เป็นต้น และกลุ่มตัวอย่างสามารถอ่านเขียนได้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้คือ เทคนิคการสานต่อพฤติกรรม (Chaining Procedure) โดยให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบฝึกทักษะต่อไปโดยไม่ต้องให้ครูตั้งชี้แนะและใช้เทคนิคการขยายผลพฤติกรรม (Generalization Procedure) เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการอ่านการเขียนได้คล่องแล้วจึงขยายผลโดยกลุ่มตัวอย่างสามารถอ่านเขียนคำได้ในบริบทต่าง ๆ เช่น อ่านหนังสือพิมพ์อ่านนิทาน เขียนเรียงความ เขียนความรู้สึกได้ และยังได้ใช้เทคนิคการคงรักษาไว้ซึ่งทักษะที่ทำได้แล้ว (Maintaining Previously Learned Skill Procedure) เมื่อเรียนคำใหม่ก็จะมีบทวนอ่านเขียนคำที่เคยเรียนมาแล้วอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งนี้

1. ควรจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์เสริม เช่น ของจริง บัตรภาพ บัตรคำ แถบประโยค เพื่อช่วยในการฝึกการอ่านคำให้นักเรียนได้จับต้อง สัมผัสกับของจริงหรือเห็นภาพคู่คำมาก ๆ นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่คงทนมากขึ้น
2. ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์งานให้ตรงตามศักยภาพที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่าง
3. ครูผู้สอนควรนำเทคนิคการสอนเชิงพฤติกรรมได้แก่ เทคนิคการกระตุ้นเตือน เทคนิคการระดมสมอง เทคนิคการสาธิต การเลียนแบบ และเทคนิคการให้รางวัล นำมาผสมผสานจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับกรณีศึกษา จะช่วยให้เด็กมีกำลังใจและประสบความสำเร็จในการเรียนในการเรียนสูงขึ้น
4. แบบฝึกทักษะจะใช้ให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องใช้ควบคู่ไปกับแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP)และต้องตรวจแบบฝึกให้นักเรียนรู้ผลทันที พร้อมกับเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้นักเรียนได้ทราบผลการเรียนและข้อบกพร่องทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียนคำพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของเด็กเรียนช้า โดยใช้สื่อที่เป็นภาพเคลื่อนไหว เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน